

[C. F. Sørensen.]

Naar man har talt om et afrustet Danmark, er der Gang paa Gang fra denne Talerstol, ikke mindst fra Venstres Side, blevet fremsat en Paastand, som jeg vil minde om i denne Forbindelse. Man har brugt min afdøde svenske Partifælle, fhv. Statsminister Hjalmar Branting mod mit Parti, naar Spørgsmaalet var om Afrustning, idet man har oplyst om, at ved et skandinavisk interparlamentarisk Møde, der blev afholdt her i København, og hvor Møderne afholdtes i denne Sal, skulde Hjalmar Branting, Sveriges Statsminister, have sagt, at de, der vil leve, maa ogsaa vise Villie til at leve. Det er rigtigt. Jeg har undersøgt Spørgsmaalet siden sidst, det har Hjalmar Branting sagt. Men det er ikke rigtigt, naar man i Bladartikler og i den offentlige Diskussion har brugt denne Udtalelse mod det danske Socialdemokrati og vor Stilling til Afrustningsspørgsmaalet. Jeg har før sagt det, og jeg gentager det i Dag: Jeg har personlig kendt Hjalmar Branting i mange Aar, jeg har aldrig drøftet dette Spørgsmaal med ham, men jeg tror dog, det laa saa langt fra hans Tankegang at være mod det danske Socialdemokratis Afrustningsforslag. Hjalmar Branting er død, vi kan derfor ikke faa nogen Bekræftelse eller Afkræftelse fra hans Side, men vi kan faa det fra officiel svensk Side og har faaet det. I Fjor stod der en redaktionel Artikel i den svenske „Social-Demokrat“, skrevet af Redaktøren, Hr. Arthur Engberg. Nu er han ikke nogen tilfældig Mand, der er kommet op paa Redaktørstolen, han er en højt anset svensk Politiker, en højt kultiveret Mand, hvilket ogsaa bevises derved, at han i dette Øjeblik sidder som Undervisningsminister i Per Albin Hanssons socialdemokratiske Kabinet. I denne Artikel beskæftiger han sig med Militærspørgsmaalet, og han skriver, sikkert med Brantings Udtalelse for Øje, følgende:

„Vi forsikrer vore danske Partifæller, at Forsøgene paa at mobilisere en Opinion imod deres Afrustningsforslag kun er som Bølgeskum. Der er ingen Tvivl om, at Majoriteten af det svenske Folk med den dybeste Sympati følger Ministeriet Stau-nings Arbejde for at føre Afrustningsværket i Havn. Det synes at være en naturlig Interesse for saavel Sverige som andre Lande, der har tilsluttet sig Kellogg-pagten, at der dog er Lande, som viser, det er Alvor med deres Tilslutning“.

Ja, det er Alvor, naar vi Gang efter Gang stiller dette Forslag. Vi tror, at der

her ikke alene ligger en Masse Penge, der kan spares til Fordel for andre, sundere Formaal, men der ligger i Afrustningsspørgsmaalet en klogere Politik. Vort Lands Borgere vil derved kunne leve under roligere og sikrere Forhold, end saa længe vi har en Militærmagt, om hvilken vi ved, at den Dag, den skal prøves, evner den ikke at opfylde, hvad mange mente var og skulde være dens Opgave. En Afrustning vilde være en Betryggelse for os som Folk betragtet og for hele vort Land, idet vi ikke i Kraft af vort Militærberedskab kan blive trukket ind i Forviklinger, som vi har Betingelser for at kunne holde os udenfor. Der er dem, der mener, at vi ikke kan blive trukket ind i saadanne Forviklinger, men vor Historie viser dog Tilfælde, hvor det er sket, og hvor det er blevet Danmark dyrt at have et Militærberedskab, som vi, naar det kom til Stykket, ikke havde Evne til at udnytte.

Inden jeg slutter, vil jeg endnu, for at være saa fuldstændig som muligt, nævne en Udtalelse fra 1929, der faldt paa et Møde ved en Konference i London angaaende dette vigtige Spørgsmaal. Den engelske Premierminister Mac Donald udtalte da følgende:

„Som en almindelig Udtalelse vil jeg sige, at jeg ikke kan se nogen Anledning til, hvorfor Smaastaterne ikke skulde afruste, de kan jo ikke forsvare sig, men maa stole paa andre. Jeg forstaar ikke, hvorfor de ikke skulde handle, som økonomiske, fornuftige Enkeltpersoner gør, og ikke kaste Pengene bort til unyttige Ting. For de store Stater ligger Tingene anderledes, de kan have Udsigt til at forsvare sig, de kan skabe sig Sikkerhed ved Vaabenmagt“.

Denne Udtalelse af Mac Donald er saa betydende, at det ogsaa har sin Interesse at tage den med. Der er maaske dem, der vil sige: Ja, men mener Mac Donald det samme i Dag, som han mente om dette Spørgsmaal i 1929? thi efter hvad vi ved, har han paa andre Omraader indtaget en ændret Stilling, og han er ekskluderet af det socialdemokratiske Arbejderparti i England for denne ændrede Stillings Skyld. Ja, Branting mener baade socialistisk og militaristisk i Dag det samme, som han mente den Gang. (*Hendriksen*: Han er jo død). Er Mac Donald død? (*Hendriksen*: Nej, Branting). Hvis jeg sagde Branting, var det en Fejltagelse.

Formanden: Det gjorde det ærede Medlem.